

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/96/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119203189
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1119203189.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členov senátu JUDr. Jany Vičkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: Pavel Kindernay, nar. 21.7.1958, trvale bytom Bratislava - Petržalka, adresa na doručovanie: Bodrocká 28, Bratislava, postBox, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Centra právnej pomoci v Bratislave, Námestie slobody 12, Bratislava, IČO: 30798841, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z.z., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 26. mája 2021, č.k. 12C 9/2019 - 43, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom zamietol súd prvej inštancie žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3.500 eur s príslušenstvom podľa zák. č. 514/2003 Z.z. a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd preukázané, že žalobca dňa 22.11.2012 doručil Centru právnej pomoci žiadosť o poskytnutie právnej pomoci vo veci predbežného opatrenia. Žalobca podal dňa 16.4.2012 na Okresný súd Bratislava I návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd zaviazal Slovenskú poštu a.s., aby mu vydala jeho poštové zásielky ukladané v PostBOXe a to na základe predloženia osobných dokladov navrhovateľa s fotografiou, vodičského preukazu, karty MHD a knižničného preukazu, a to až do dňa vydania nového občianskeho preukazu. Okresný súd Bratislava I uznesením č.k. 8C/84/2012-100 návrh žalobcu zamietol. Žalobca sa proti uzneseniu odvolal a Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 9Co/313/2012- 126 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Žalobca podal dňa 20.8.2012 dovolanie s odôvodnením, že mu postupom Krajského súdu v Bratislave bola odňatá možnosť konať pred súdom. V danej veci sa obrátil na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o priznanie nároku na právnu pomoc a určenie advokáta. Centrum právnej pomoci rozhodnutím sp. zn. 63/2013 (5N 4052/12), ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 nepriznalo žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci s poukazom na § 239 O.s.p., ktorý upravuje prípady, kedy je prípustné dovolanie voči uzneseniu odvolacieho súdu. Podľa neho dovolanie nie je prípustné proti uzneseniu o predbežnom opatrení. Centrum právnej pomoci preto dospelo k záveru, že vo veci, v ktorej sa na neho žalobca obrátil, nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu a žalobca nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR č.k. 8Sžo/12/2016-81 zo dňa 26.5.2016 zistil, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 5Sp/21/2013 - 66 zo dňa 15.12.2015 potvrdil rozhodnutie Centra právnej pomoci sp. zn. 63/2013 (5N 4052/12), ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013. Žalobca sa proti tomuto rozsudku odvolal. Najvyšší súd SR rozsudkom

č.k. 8Sžo/12/2016-81 zo dňa 26.5.2016 zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Sp/21/2013 - 66 zo dňa 15.12.2015 tak, že napadnuté rozhodnutie Centra právnej pomoci sp. zn. 63/2013 (5N 4052/12), ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie Centra právnej pomoci vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto rozhodnutie Centra právnej pomoci zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. Žiadosťou poškodeného o predbežné prerokovania nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. žalobca požiadala Centrum právnej pomoci o predbežné prerokovania nároku na náhradu škody podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. Z listu Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 23.8.2016 vyplýva, že Centrum právnej pomoci žiadosť žalobcu o predbežné prerokovania nároku na náhradu škody podľa §15 zákona č. 514/2003 Z.z. postúpilo Ministerstvu spravodlivosti SR. To sa s postúpením tejto žiadosti nestotožnilo a postúpenú žiadosť vrátilo Centru právnej pomoci na vybavenie v zmysle § 4 ods. 1 písm. i) v spojení s § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/109/2019 zo dňa 26.6.2019 zistil, že najvyšší súd odmietol dovolanie podané žalobcom vo veci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia o uložení povinnosti Slovenskej pošty a.s. vydať žalobcovi poštové zásielky uložené v Post boxe Slovenskej pošty a.s., vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 8C/84/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31.7.2012 sp.zn. 9Co/313/2012. Dovolanie bolo odmietnuté podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa súd zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia, po tom, ako neboli na výzvu prvostupňového súdu z 8.1.2019 odstránené vady dovolania.

3. Takto ustálený skutkový stav veci posúdil po právnej stránke podľa § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, 4, § 17 ods. 1,2, zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že podmienka vydania nezákonného rozhodnutia podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. je splnená, ak rozhodnutie označené za nezákonné bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť rozhodnutím príslušného orgánu. Otázkou nezákonnosti preto nie je možné riešiť ako otázku predbežnú. Rozhodnutie, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené, musí byť právoplatné. Vykonaným dokazovaním, rozhodnutím Centra právnej pomoci sp.zn. 63/2013 (5N 4052/12), ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 mal za preukázané, že Centrum právnej pomoci rozhodnutím sp.zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 nepriznalo žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci s poukazom na § 239 O.s.p., podľa ktorého dovolanie nie je prípustné proti uzneseniu o predbežnom opatrení. Centrum právnej pomoci tak dospelo k záveru, že vo veci, v ktorej sa na neho žalobca obrátil, nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu a žalobca nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci. Žalobca totiž dňa 22.11.2012 doručil Centru právnej pomoci žiadosť o poskytnutie právnej pomoci vo veci predbežného opatrenia vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8C 84/2012. V uvedenom konaní súd zamietol jeho návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 16.4.2012, ktorým žiadal, aby súd zaviazal Slovenskú poštu a.s., aby mu vydala jeho poštové zásielky ukladané v PostBOXe, a to na základe predloženia osobných dokladov navrhovateľa s fotografiou, vodičského preukazu, karty MHD a knižničného preukazu, a to až do dňa vydania nového občianskeho preukazu. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 9Co/313/2012-126 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a žalobca podal dňa 20.8.2012 dovolanie s odôvodnením, že mu postupom Krajského súdu v Bratislave bola odňatá možnosť konať pred súdom. Vykonaným dokazovaním, rozsudkom NS SR č.k. 8Sžo/12/2016-81 zo dňa 26.5.2016 mal preukázané, že Najvyšší súd SR rozsudkom č.k. 8Sžo/12/2016-81 zo dňa 26.5.2016, rozhodnutie Centra právnej pomoci sp.zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie Centra právnej pomoci vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto rozhodnutie Centra právnej pomoci zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. To znamená, že najvyšší súd rozhodnutie Centra právnej pomoci sp.zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 zrušil preto, že dospel k záveru, že uvedené rozhodnutie nie je v súlade so zákonom. Uvedeným rozhodnutím mal za preukázané splnenie prvej podmienky pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 6 zákona č. 514/2003 Z.z., a to vydanie nezákonného rozhodnutia Centrom právnej pomoci sp. zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013. Následne posudzoval splnenie ďalších dvoch podmienok pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, teda vznik nemajetkovej ujmy a príčinnú súvislosť medzi nemajetkovou ujmu a nezákonným rozhodnutím a dospel k záveru, že nie sú splnené. Žalobca za nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla nezákonným rozhodnutím Centra právnej pomoci označil skutočnosť, že vydaním nezákonného rozhodnutia mu bol zabránený prístup k súdu

v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. Najvyšší súd SR však dovolanie podané žalobcom vo veci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia o uložení povinnosti Slovenskej pošty a.s. vydať žalobcovi poštové zásielky uložené v Post boxe Slovenskej pošty a.s., vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 8C/84/2012, odmietol uznesením zo dňa 26.6.2019 podľa § 447 písm. e) C.s.p. pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia potom, ako neboli na výzvu prvostupňového súdu z 8.1.2019 odstránené vady dovolania. To znamená, že dovolanie žalobcu nebolo odmietnuté, pretože Centrum právnej pomoci rozhodnutím sp. zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 nepriznalo žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci, ale pretože žalobca na výzvu prvostupňového súdu z 8.1.2019 neodstránil vady svojho dovolania. Žalobca po vydaní nezákonného rozhodnutia Centrom právnej pomoci dňa 28.2.2013 mal možnosť až do odmietnutia ním podaného dovolania, dňa 26.6.2019, požiadať o povinné zastúpenie advokátom v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 C.s.p. priamo ním zvoleného advokáta, ktorého náklady by mu v prípade úspechu bola povinná uhradiť neúspešná strana sporu. To ale žalobca nevyužil nie z dôvodu nezákonného rozhodnutia vydaného Centrom právnej pomoci, ale ako sám uviedol v podanej žalobe, z dôvodu, že v máji 2016 pominuli dôvody na rozhodnutie o predbežnom opatrení v konaní sp. zn. 8C/84/2012. Dôkazom toho je aj žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. podaná žalobcom už dňa 26.7.2016, teda pred rozhodnutím o podanom dovolaní. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobca vznik nemajetkovej ujmy, ani príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím Centra právnej pomoci a ním uvedenou nemajetkovou ujmovou nepreukázal. Z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané kumulatívne splnenie všetkých troch podmienok pre priznanie uplatneného nároku, preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., avšak úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a podanej žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uvádza, že z vykonaného dokazovania, z odseku 13 uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/109/2019 zo dňa 26.6.2019 zistil, že dovolanie žalobcu, v ktorom žiadal právnu pomoc určením advokáta na jeho zastupovanie v konaní o nariadenie predbežného opatrenia sp. zn. 8C/84/2012 vedenom na Okresnom súde Bratislava I nebolo odmietnuté preto, že Centrum právnej pomoci nezákonným rozhodnutím nepriznalo žalobcovi nárok na právnu pomoc, ale preto, že žalobca v tom konaní na výzvu prvostupňového súdu z 8.1.2019 neodstránil vady svojho dovolania. Z vykonaných dôkazov je však zrejmé, že stav jeho nevýhody v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, spočívajúci v tom, že nebol držiteľom občianskeho preukazu, ani iného dokladu preukazujúceho jeho totožnosť podľa poštových podmienok Slovenskej pošty, a. s., (čo malo za následok nevydávanie poštových zásielok jemu určených uložených v Post Boxe Slovenskej pošty, a.s. a následné podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia), pominul dňa 15.11.2013. Týmto dňom pominul teda dôvod na nariadenie predbežného opatrenia na vydávanie poštových zásielok uložených v Post Boxe a bolo už bezvýznamné pokračovať v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Je preto pre spravodlivé rozhodnutie v tomto konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy irelevantné zo strany prvoinštančného súdu poukazovať na nesplnenú výzvu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8.1.2019 v konaní 8C/84/2012 o nariadenie predbežného opatrenia, ktorou bol vyzvaný na odstránenie väd dovolania. Dôvod na nariadenie predbežného opatrenia pominul už 15.11.2013 vydaním nového občianskeho preukazu žalobcovi, nie v máji 2016, keď len dal na vedomie Centru právnej pomoci, že nie je už potrebné zaoberať sa jeho žiadosťou zo dňa 22.11.2012 o poskytnutie právnej pomoci v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. Neodstránenie vady dovolacieho konania z jeho strany síce viedlo k zastaveniu dovolacieho konania o nariadenie predbežného opatrenia (sp. zn. 7Cdo/109/2019) ale už 15.11.2013 vydaním nového občianskeho preukazu pominul základný a jediný dôvod pokračovať v tom konaní o nariadenie predbežného opatrenia. Z toho vyplýva, že z jeho strany nebol žiadny dôvod odstrániť na výzvu súdu z 8.1.2019 vadu dovolania v konaní sp. zn. 8C/24/2012, pretože už chýbal predmet konania (žalobca bol od 15.11.2013 držiteľom nového OP a zásielky z Post Boxu si už riadne preberal). Skutkový záver súdu prvej inštancie, že to nebolo nezákonné rozhodnutie Centra právnej pomoci, ktoré zabránilo aby sa vec žalobcu - konanie o nariadenie predbežného opatrenia dostalo na vecné prejednanie na Najvyšší súd SR včas, do vydania nového občianskeho preukazu žalobcovi, ale to bol žalobca, ktorý neodstránil nedostatky dovolania na výzvu súdu zo dňa 8.1.2019, nie je správny, nakoľko z vykonaných dôkazov taký skutkový stav nevyplýva. Zdôraznil, že v tomto konaní o zaplatenie

nemajetkovej ujmy dôležité a rozhodujúce je to, že Centrum právnej pomoci v Bratislave mu nezákonne neposkytlo právnu pomoc v roku 2012 v čase, keď právna pomoc mala byť poskytnutá rýchlo, tak ako to vyžadoval stav vecí a charakter(inštitút) predbežného opatrenia. Nezákonným rozhodnutím, ktoré zrušil Najvyšší súd Slovenskej republiky tak CPP v čase, keď potreboval účinnú a rýchlu právnu pomoc postupom, ktorý mu právny poriadok Slovenskej republiky umožňoval, mu zabránilo prístup k súdnej moci v dovolacom konaní o nariadenie predbežného opatrenia sp. zn. 8C/84/2012 vedenom na Okresnom súde Bratislava I. Je na prvý pohľad zjavná priama príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím Centra právnej pomoci a vznikom nemajetkovej ujmy na jeho strane. Nebyť nezákonného rozhodnutia Centra právnej pomoci jeho dovolanie vo veci nariadenia predbežného opatrenia by sa v roku 2012 dostalo na Najvyšší súd SR, ktorý by sa zaoberal vecnou správnosťou dovolaním napádaného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave. Prístup k súdnej moci patrí medzi základné ústavné právo každého, jeho nevynímajúc. Postup/konanie štátneho orgánu (CPP), ktorému štát zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ktorého následkom je zamedzenie fyzickej osobe prístupu k súdu, ktorý jediný je oprávnený nestranne a nezávisle rozhodnúť o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ktorých porušenie zo strany štátneho orgánu fyzická osoba tvrdí, je nezákonným zásahom do základného práva zaručeného ústavou Slovenskej republiky. Centrum právnej pomoci neposkytnutím mu právnej pomoci porušilo jeho základné právo na prístup k súdu v čase, keď právna pomoc v dovolacom konaní o nariadenie predbežného opatrenia mala byť rýchla a účinná a tým mu spôsobilo nemajetkovú ujmu. Nesúhlasil ani so skutkovým zistením súdu prvej inštancie, že mal možnosť po vydaní nezákonného rozhodnutia Centra právnej pomoci požiadať v zmysle § 429 ods. 1 C.s.p. o povinné zastúpenie v dovolacom konaní priamo ním zvoleného advokáta, ktorého náklady by v prípade úspechu bola povinná uhradiť neúspešná strana sporu. Takáto skutková konštrukcia právnej pomoci je účelová a popiera zmysel a účel zákona č. 327/2005 Z.z. a tento zákon obchádza. Súd má z nezákonného rozhodnutia CPP preukázané, že Centrum sa ani nezaoberalo stavom jeho materiálnej núdze, ktorú riadne v žiadosti preukázal. Odkazovať ho na poskytnutie právnej pomoci priamym výberom advokáta bez toho, že by mal súd za preukázané, že nespĺňa zákonnú podmienku stavu hmotnej núdze pre poskytnutie nároku na bezplatnú právnu pomoc, je v rozpore s cieľom a účelom zákona č. 327/2005 Z. z., ktorý ukladá Centru právnej pomoci povinnosť určiť osobe v materiálnej núdzi advokáta na poskytnutie právnej pomoci. Nemožno na neho preniesť zodpovednosť za nezabezpečenie si advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní, ak o právnu pomoc požiadal Centrum právnej pomoci, stav materiálnej núdze riadne zdokladoval, ale Centrum právnej pomoci sa jeho stavom materiálnej núdze nezaoberalo, tento nehodnotilo a jeho žiadosti o právnu pomoc nevyhovelo z iných dôvodov, a to, že nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, ktorý dôvod najvyšší súd vyhodnotil ako nezákonný. Nesprávne skutkové zistenia prvoinštančného súdu viedli k tomu, že žalobný návrh po právnej stránke nesprávne posúdil ako neoprávnený a žalobu zamietol pre nesplnenie dvoch (z troch) zákonných podmienok v zmysle § 6 zák. č. 514/2003 Z. z., keď konštatoval splnenie len prvej zákonnej podmienky - nezákonného rozhodnutia Centra právnej pomoci a konštatoval nesplnenie podmienok vzniku nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a nemajetkovou ujmu. Podmienka vzniku nemajetkovej ujmy, ako aj podmienka príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy je podľa neho splnená.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. V prvom rade uviedol, že sa nestotožnil s právnym posúdením v bode 19. napadnutého rozsudku, v zmysle ktorého zrušené rozhodnutie Centra právnej pomoci sp. zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.02.2013 súd posúdil ako nezákonné rozhodnutie v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Žalovaný sa domnieva, že zrušené rozhodnutie žalovaného nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutie v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko predmetné rozhodnutie nikdy nenadobudlo právoplatnosť a zároveň nebolo ani predbežne vykonateľné, čím nebola splnená jedna z kumulatívnych podmienok na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V zmysle poučenia v zrušenom rozhodnutí žalovaného bolo proti tomuto rozhodnutiu možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia písomne na Krajský súd a podľa právnej úpravy účinnej v čase vydania zrušeného rozhodnutia žalovaného by rozhodnutie vydané žalovaným nadobudlo právoplatnosť až márnym uplynutím odvolacej lehoty, k čomu však nedošlo. Rozhodnutie Centra právnej pomoci sp. zn.: 63/2013 (5N 4052/12) ev. č.: 8440/2013 zo dňa 28.02.2013, ktoré bolo zrušené Najvyšším súdom ako odvolacím orgánom, bolo teda zrušené ako neprávoplatné. Aj v zmysle súdnej praxe zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť daná len vo vzťahu k takému rozhodnutiu orgánu štátu, ktoré bolo zrušené alebo zmenené až po nadobudnutí právoplatnosti, vid' napr.

rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co 144/2009 zo dňa 05.11.2009 alebo rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 2C 211/2005 zo dňa 16.01.2006. Predmetné rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť, a ani nebolo predbežne vykonateľné, takže naň nie je možné ani aplikovať výnimku v zmysle § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. a nie je ani právoplatným rozhodnutím, ktoré bolo zmenené alebo zrušené pre nezákonnosť v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Z tohto dôvodu ho nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutie v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Napriek vyššie uvedenému má žalovaný za to, že výrok napadnutého rozsudku je správny. Právo žalobcu na prístup k súdu nebolo jeho postupom porušené, keďže žalobca mal právo zvoliť si sám právneho zástupcu aj mimo inštitútu právnej pomoci poskytovanej podľa zákona č. 327/2005 Z. z. Účinná právna pomoc neznamená nutnosť podávania všetkých možných opravných prostriedkov, ale ide o činnosť, ktorou sa efektívne chránia práva a oprávnené záujmy jednotlivých osôb (rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/13/2018 zo dňa 10.05.2019, bod 44., potvrdený Krajským súdom v Prešove sp. zn. 7Co/100/2019 a Najvyšším súdom SR sp. zn. 5Cdo/78/2020). V prípade, že by žalobca zastúpený ním zvoleným advokátom bol v súdnom spore úspešný, trovy advokáta by musela znášať protistrana. Žalobca sa síce domáha náhrady nemajetkovej ujmy, ale žiadnym spôsobom nepreukázal, že by v konaní o dovolaní proti rozhodnutiu o nariadení predbežného opatrenia, v ktorom mu žalovaný zrušeným rozhodnutím nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci, bol úspešný. Nie je ani zrejmé, akým spôsobom žalobca dospel k vyčísleniu požadovanej nemajetkovej ujmy. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy je možné priznať len v súvislosti s právoplatným rozhodnutím zrušeným pre nezákonnosť (čo nie je prípad zrušeného rozhodnutia žalovaného), aj to len vtedy, ak nemajetková ujma vznikla v príčinnej súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím, pričom nestačí tvrdenie, že nemajetková ujma vznikla; nemajetková ujma a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím musia byť preukázané. Postup musí byť priamou, bezprostrednou a nesprostredkovanou príčinou škody a pre záver o existencii príčinnej súvislosti nestačí pravdepodobnosť. Príčinná súvislosť musí byť s istotou preukázaná, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca však vyššie uvedené skutočnosti žiadnym spôsobom nepreukázal. Žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného a vznikom nemajetkovej ujmy. Z podanej žaloby a predložených dôkazov ani nevyplýva, že jeho konanie spôsobilo žalobcovi nemajetkovú ujmu. Na základe uvedeného konštatoval, že nie je naplnená skutková podstata vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

6. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach dôvodov podaného odvolania podľa § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a podľa § 378 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Žalobca v preskúmvanej veci uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť ako následok nezákonného rozhodnutia Centra právnej pomoci sp. zn.: 63/2013 (5N 4052/12), ev. č.: 8440/2013 zo dňa 28.02.2013, ktorým nebol žalobcovi priznaný nárok na právnu pomoc a pridelenie advokáta a ktoré bolo zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu SR č.k. 8Sžo/12/2016-81 zo dňa 26.5.2016 a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so všetkými skutkovými závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy potrebné na ustálenie skutkového stavu, ktorý bol významný pre rozhodnutie vzhľadom právne posúdenie veci, pričom skutkový stav ustálil správne a v dostatočnom rozsahu. Skutočnosti zistené súdom prvej inštancie na jednej strane majú oporu v obsahu vykonaných dôkazov a na strane druhej bez akýchkoľvek pochybností poskytujú dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie v spore. To platí vo vzťahu k okolnostiam týkajúcim sa vydania rozhodnutia Centra právnej pomoci, ako aj tvrdeniam žalobcu súvisiacim so vznikom nemajetkovej ujmy na jeho strane a následkov rozhodnutia Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci.

9. Správne v súvislosti s otázkou príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím a postupom Centra právnej pomoci a vznikom tvrdenej nemajetkovej ujmy na strane žalobcu súd prvej inštancie zdôraznil, že Najvyšší súd SR dovolanie podané žalobcom vo veci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia odmietol uznesením zo dňa 26.6.2019 podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania z dôvodu, že neboli na výzvu prvoinštančného súdu z 8.1.2019 odstránené vady dovolania, teda dovolanie žalobcu nebolo odmietnuté, pretože Centrum právnej pomoci rozhodnutím sp.zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 nepriznalo žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci, ale pretože žalobca na výzvu súdu neodstránil vady svojho dovolania, hoci mal možnosť až

do odmietnutia ním podaného dovolania dňa 26.6.2019 zvoliť si na zastupovanie v dovolacom konaní advokáta, ktorého náklady by mu v prípade úspechu bola povinná uhradiť neúspešná strana sporu, pričom žalobca to nevyužil nie z dôvodu nezákonného rozhodnutia vydaného Centrom právnej pomoci, ale, ako sám uviedol v podanej žalobe z dôvodu, že v máji 2016 pominuli dôvody na rozhodnutie o predbežnom opatrení v konaní sp. zn. 8C/84/2012. Správny je teda i skutkový záver súdu prvej inštancie, že v predmetnej veci nie je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym rozhodnutím Centra právnej pomoci a vznikom tvrdenej nemajetkovej ujmy, keď tvrdená nemajetková ujma, spočívajúca podľa žalobcu v zamedzení prístupu k súdu v dôsledku nemožnosti podať riadne dovolanie, objektívne nie je (nemôže byť) iba (ani v rozhodujúcej miere) dôsledkom namietaného rozhodnutia Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na bezplatnú právnu pomoc.

10. Žalobca v odvolaní namieta, že pre spravodlivé rozhodnutie v tomto konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy je irelevantné poukazovať na nesplnenú výzvu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8.1.2019 v konaní 8C/84/2012 o nariadenie predbežného opatrenia, ktorou bol vyzvaný na odstránenie väd dovolania, nakoľko dôvod na nariadenie predbežného opatrenia pominul už 15.11.2013 vydaním nového občianskeho preukazu, a nie v máji 2016, keď len dal na vedomie Centru právnej pomoci, že nie je už potrebné zaoberať sa jeho žiadosťou zo dňa 22.11.2012 o poskytnutie právnej pomoci v konaní o nariadenie predbežného opatrenia. Uvedené však paradoxne iba potvrdzuje správnosť záveru súdu prvej inštancie o chýbajúcej príčinnej súvislosti medzi tvrdenou nemajetkovou ujmu žalobcu a rozhodnutím Centra právnej pomoci. Rozhodnutie o nepriznaní nároku na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci bolo totiž zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu SR č.k. 8Sžo/12/2016-81 zo dňa 26.5.2016 a vec bola vrátená na ďalšie konanie, pričom dovolanie žalobcu bolo pre nedostatok zastúpenia odmietnuté až uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.6.2019. Sám žalobca uvádza, že už v máji 2016, teda ešte pred vrátením veci na opätovné posúdenie jeho žiadosti Centru právnej pomoci oznámil, že jeho žiadosť je bezpredmetná, a preto je nepochybné, že neodstránenie nedostatku zastúpenia v dovolacom konaní ani na základe výzvy súdu prvej inštancie z roku 2019 a na to nadväzujúce odmietnutie dovolania žalobcu pre nedostatok zastúpenia boli zapríčinené výlučne pasivitou (nesplnením procesných povinností) žalobcu, a nie rozhodnutím Centra právnej pomoci o nepriznaní nároku na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci.

11. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta, že odkazovať ho na poskytnutie právnej pomoci priamym výberom advokáta bez toho, že by mal súd za preukázané, že žalobca nespĺňa zákonnú podmienku stavu hmotnej núdze pre poskytnutie nároku na bezplatnú právnu pomoc, je v rozpore s cieľom a účelom zákona č. 327/2005 Z. z., ktorý ukladá Centru právnej pomoci povinnosť určiť osobe v materiálnej núdzi advokáta na poskytnutie právnej pomoci, odvolací súd poukazuje na to, že okrem toho, že v tomto konaní žalobca stav hmotnej núdze, ktorý u neho odôvodňoval priznanie nároku na bezplatnú právnu pomoc, ničím nepreukázal, je daná otázka bezpredmetná, nakoľko v rozhodnom čase, kedy mal možnosť nedostatok povinného zastúpenia v dovolacom konaní odstrániť, už sám Centru právnej pomoci výslovne deklaroval, že jeho žiadosť je bezpredmetná a nie je potrebné o nej rozhodovať.

12. Ďalej poukazuje odvolací súd na to, že súd prvej inštancie skutkový stav posúdil správne aj po právnej stránke, keď dôsledne vychádzal z predpokladov vzniku zodpovednosti za nemajetkovú ujmu vyplývajúcich zo zák. č. 514/2003 Z.z. a náležite zohľadnil, že pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je nevyhnutné, aby došlo k ich vzniku v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom, pričom v súlade s ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona možno náhradu nemajetkovej ujmy priznať len ak vzhľadom na spôsobenú ujmu iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a nemajetkovú ujmu nie je možné uspokojiť inak. Splnenie uvedených predpokladov vzniku zodpovednosti prvoinštančný súd správne vyhodnotil so zreteľom na skutkový stav správne ustálený vykonaným dokazovaním a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho závermi, podľa ktorých príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím Centra právnej pomoci a tvrdeným vznikom nemajetkovej ujmy absentuje. Žalobcu navyše v konaní ani len netvrdil také skutočnosti, z ktorých by bolo možné usudzovať, že priznanie právnej pomoci rozhodnutím Centra právnej pomoci bolo v tomto prípade jediným objektívne možným spôsobom získania zastúpenia advokátom, ktoré je podmienkou dovolacieho konania, a preto treba vychádzať z toho, že žalobcovi nič nebránilo splnomocniť ktoréhokoľvek advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní, teda možno uzavrieť, že bez ohľadu na akékoľvek ďalšie okolnosti namietané rozhodnutie Centra právnej pomoci nebolo príčinou nemožnosti preskúmania rozhodnutia odvolacieho súdu v konaní o vydanie predbežného opatrenia na základe dovolania podaného žalobcom.

13. Nad rámec uvedeného však odvolací súd poukazuje aj na to, že žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu správne poukázal na skutočnosť, že uplatnené nároky nemožno žalobcovi priznať tiež z dôvodu, že v prípade rozhodnutia Centra právnej pomoci nejde o právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo neskôr súdom zrušené, keď rozhodnutie Centra právnej pomoci sp. zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 nikdy právoplatnosť nenadobudlo a bolo v rámci odvolacieho konania zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie, pričom o žiadosti žalobcu vecne už opätovne rozhodnuté nebolo, nakoľko Centru právnej pomoci oznámil, že takéto rozhodnutie už je bezpredmetné. Správna je potom argumentácia, že okrem iného v danej veci nie sú splnené predpoklady pre vyhovie podanej žalobe aj z dôvodu nesplnenia niektorého z predpokladov vzniku nároku vyplývajúcich z ust. § 6 zák. č. 514/2003 Z.z., nakoľko v prípade rozhodnutia Centra právnej pomoci sp. zn. 63/2013 (5N 4052/12) ev. č. 8440/2013 zo dňa 28.2.2013 nejde o právoplatné rozhodnutie neskôr zrušené pre nezákonnosť ani o rozhodnutie vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť.

14. Na základe vyššie uvedené možno zhrnúť, že súd prvej inštancie z dostatočne a správne ustáleného skutkového stavu veci vyvodil správny právny záver, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre vyhovie podanej žalobe, a preto správne rozhodol, keď podanú žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1,2 C.s.p.).

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p., avšak úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keď mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).